

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-6104195697
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

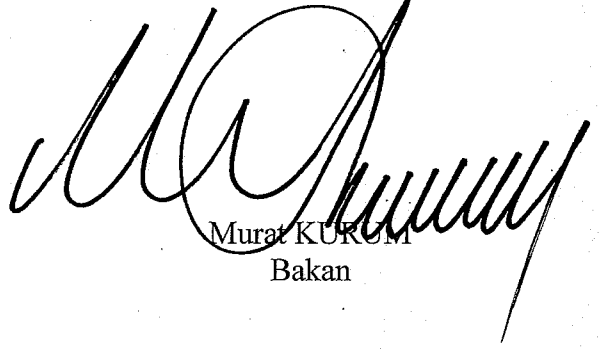
25 Haziran 2021

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (61 Adet, 129 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN ALİ KENANOĞLU'NUN
TBMM 7/43441 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI

7/43441
52128

SORULAR:

Türkiye, sulak alanlar bakımından bulunduğumuz coğrafyanın en önemli ülkelerinden biriyken son 60 yılda uygulanan yanlış politikalar sonucu sulak alanlarının yansından fazlasını kaybetmiştir.

Kuzey Ege bölgesinin önemli sulak alan ekosistemlerinden biri olan Balıkesir/Akçay Sulak Alanı da yanlış kararlar sebebiyle yok olmak üzeredir. Balıkesir Büyükşehir Belediyesi, yüzlerce canlı türüne ev sahipliği yapan bu sulak alanın bir kısmını yaklaşık bir yıldır hafriyat alanı olarak kullanmaktadır.

Yeryüzünün en zengin ve üretken ekosistemleri olan sulak alanlar, sudaki kirliliği azalttığı gibi, karbon tutulumu, suyun akışını düzenleyerek insanı taşkın, sel, fırtına gibi doğal afetlerden korumakta ve insanların geçim kaynaklarına ve beslenmesine katkı sağlamaktadır.

Türkiye'nin toplamında kaydedilmiş olan 487 kuş türünün yüzde 30'una, nesli kritik derecede tehlike altında olan yılan balıklarına ve yüzlerce bitki türüne ev sahipliği yapan Akçay Sulak Alanı, Kuzey Ege Bölgesi'nin zengin biyoçeşitliliğe sahip alanlarından biri olan oldukça önemli bir mevkiidir.

Akçay Sulak Alanı; sazlıklar, sulak çayırliklar, açık su yüzeyleri ve kumul habitatlarıyla değişik türden canlı gruplarının barınmasına, beslenmesine ve üremesine uygun ortama sahiptir. Yapılan çalışmalar alanın özellikle kuş ve balık türleri olmak üzere, sürüngenler, çift yaşamlılar, memeli hayvanlar, kelebekler ve sulak alan bitkileri yönünden çok zengin biyolojik çeşitliliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Ancak bu önemli ekosistem, kaçak yapılaşma, imar tehlikesi, su kaynakları civarında gerçekleştirilen madencilik faaliyetleri, Edremit Çayı ve Kadıncık Deresi yakınlarında yer alan çeşitli tesislerin atık sulan nedeniyle kirlilik tehdidi altında iken Balıkesir Büyükşehir Belediyesi de bu alanı kentin hafriyat depolama alanı olarak kullanıma açmıştır.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin halihazırda Zeytinli Kavşağı yakınlarında kullandığı bir hafriyat alanı zaten mevcuttur. Bu alan kullanılmaya devam ederken, yüzlerce canlı türüne ev sahipliği yapan Akçay Sulak Alanının da hafriyat alanı olarak kullanılması hem hukuka hem de Türkiye'nin taraf olduğu Ramsar Sözleşmesi'ne aykırıdır.

Çevre Kanunun 9. Maddesinin "e" fıkrası ve 4342 sayılı Mera Kanunu'nun 4. Maddesi "Sulak alanların doğal yapılarının ve ekolojik dengelerinin korunması esastır. Sulak alanların doldurulması ve kurutulması yolu ile arazi kazanılamaz. Bu hükme aykırı olarak arazi kazanılması halinde söz konusu alan faaliyet sahibince eski haline getirilir. Sulak alanların

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

korunması ve yönetimine ilişkin usûl ve esaslar ilgili kurum ve kuruluşların görüşü alınarak Tarım ve Orman Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. " hükmü ile sulak alanların korunması sağlanmıştır.

Bununla birlikte moloz döküm alanı olarak kullanılan parsel tapuda "Mera Alanı" olarak yer almaktadır. 4342 sayılı Mera Kanununun 4. maddesi *"Mera, yaylak ve kışlaklar; özel mülkiyete geçirilemez, amacı dışında kullanılamaz, zaman aşımı uygulanamaz, sınırları daraltılamaz "* denilmektedir.

Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin yukarıda belirtilen maddelerce hukuka aykırı olan bu uygulamasından bir an önce vazgeçmesi, moloz dökümünü durdurması ve alanı eski haline getirmek üzere rehabilite etmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Akçay Sulak Alanı hafriyat sahası olmaktan çıkarılacak mıdır?
- 2- Moloz döküm alanı tapuda "Mera Alanı" görülmekte iken amacı dışında neden kullanılmaktadır?
- 3- Akçay Sulak Alanını hafriyat alanı olarak kullanıma açan Balıkesir Büyükşehir Belediyesi hakkında Çevre Kanunu uyarınca inceleme başlatılacak mıdır?
- 4- Sulak alanın çok kısa bir süre içinde yok olmasına neden olacak bu karardan vazgeçilecek midir?
- 5- Akçay sulak alanındaki moloz ve hafriyat depolaması temizlenip, rehabilite edilecek midir?

CEVAPLAR:

1,4- Akçay Sulak alanı olarak tabir edilen bölge için Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından yapılmış sulak alan tescili bulunmamaktadır.

2- Bakanlığımız, Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü çevre denetim görevlileri tarafından 06.04.2021 tarihinde bölgede yapılan incelemelerde; Edremit İlçesi, Çıkrıkçı Mahallesi kayıtlı 117 Ada 101 parsel nolu arazi üzerinde, arazinin yola bakan yaklaşık 32 dönümlük kısmına, yaklaşık 1 metre yükseklikte hafriyat toprağı ve hafriyat atığı dökümü ve düzlemesi yapıldığı görülmüştür

Ancak bahsekonu 117 Ada 101 parsel nolu arazinin Edremit Tarıma Dayalı İhtisas OSB Yönetim Kurulu Başkanlığına tahsisinin yapıldığı, tahsisin yapıldığı arazilerin tapu kayıtlarında mera vasfı taşımadığı, Edremit Tarıma Dayalı İhtisas OSB Protokolünün 24/05/2019 tarih ve E.1528240 nolu Tarım ve Orman Bakanlığı Olur'u ile parselin Uygulama İmar Planının Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğünün 22/01/2021 tarih 223791 sayılı kararı ile onaylandığı anlaşılmıştır.

3- Bakanlığımızca, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanıp yürürlüğe giren Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin Belediyelerin Görev ve Yetkilerini Tanımlayan 8. Maddesinin (f) ve (g) bentlerinde;

*"Madde 8 — İl belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, **büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyeleri,***

f) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertaraf faaliyetlerini denetlemekle,

g) Belediye sınırları içindeki hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ile depolama sahalarına izin vermek ve gerektiğinde bu izni iptal etmekle, yükümlüdürler." hükümleri yer almaktadır.

Bununla birlikte; 6360 sayılı Kanun ile birlikte büyük şehirlerde Büyükşehir Belediyesi mücavir alan sınırı, İl Mülki Sınırı (ilin tamamı) olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, söz konusu 117 Ada 101 parsel nolu arazideki hafriyat dolgu çalışmasının, Edremit Tarıma Dayalı İhtisas OSB Yönetim Kurulu Başkanlığının 09/12/2019 tarih ve 2019/51 sayılı yazısına ve Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Edremit Tarıma Dayalı İhtisas OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı arasında yapılan 06/01/2020 tarihli protokola istinaden zeminin düzleştirilmesi ve sıkıştırılması amacıyla yapılmış olduğu anlaşılmıştır.

5- 17 Ada 101 parsel nolu arazideki hafriyat dolgu çalışmasının, Edremit Tarıma Dayalı İhtisas OSB Yönetim Kurulu Başkanlığının 09/12/2019 tarih ve 2019/51 sayılı yazısına ve Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanlığı ile Edremit Tarıma Dayalı İhtisas OSB Yönetim Kurulu Başkanlığı arasında yapılan 06/01/2020 tarihli protokola istinaden zeminin düzleştirilmesi ve sıkıştırılması amacıyla yapılmış olup bahsekonu arazide Edremit Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgesi kurulması planlanmaktadır.